

Poszter bemutatása a „Life with bears – 26th International Conference on Bear Research and Management” című konferencián

A pályázó neve: Juhász Erika Mária

Képzés: ELTE Biológia Doktori Iskola, Ökológia, konzervációbiológia és szisztematika program

Neptun-kód: F78957

A konferencia helye és ideje: Szlovénia, Ljubljana, 2018. szeptember 16-21.

A konferencia holnapja: <https://lifewithbears.eu/>

Absztraktkötet: https://lifewithbears.eu/wp-content/uploads/2018/09/LIFE-WITH-BEARS_Book-of-abstracts_A4_web.pdf

Az „International Conference on Bear Research and Management” a medvekutatók legnagyobb szakmai fóruma, melyet többnyire Európán kívül rendeznek. A konferencia főbb témái a következők voltak: medve-ember interakciók, medvék és a társadalom, a medvék viselkedése és ökológiája, valamint a genetika és molekuláris biológia alkalmazási lehetőségei a medvekutatásban. A rendezvényre elsősorban tanulási cézzalatt érkeztem, de korábbi vizsgálataink eredményét is prezentáltam egy poszter formájában, melynek címe: „Dietary habits of brown bear (*Ursus arctos*) in the hyperphagic season: long-term food composition analysis in the Eastern Carpathians, Romania”. Kivételes lehetőség volt, hogy itt mutathattam be munkánkat. PhD témám nem a nagyragadozókról szól. A medvékkel kapcsolatban eddig csupán rövidebb időtartamú terepi felmérésekbe nyílt lehetőségem bekapcsolódni.

A medve étrendjében a növényi táplálék típusok közül tavasszal a különböző lágyszárúak, nyár végén és ősszel a gyümölcsök, termények és makkok bírnak kiemelt jelentőséggel. Ősszel számos medve keresi fel a jó gyümölcs- és makktermő, dombvidéki területeket, hogy ott jelentős mennyiségű, könnyen megszerezhető táplálékhoz jusson. Két romániai magyar biológussal együtt kifejezetten ezt a kérdéskört, a faj növényi táplálékösszetételét vizsgáltuk az október végi-november eleji időszakban. A felmérésekben 2016 óta veszek részt. Eredményeink szerint a medvék legfontosabb növényi tápláléka ebben a szezonban a vadkörte, a tölgy- és bükkmakk, a szilva, az alma, a dió és a zöld (főként lágyszárú) növényi részek.

A poszterszekció ideje alatt több olyan, főként a szomszédos országokból származó szakemberrel sikerült beszélmem, aki érdekesnek, hiánypótlónak találta a vizsgálatunkat. Más posztterek előtt, illetve a kávészünetekben is sikerült néhány fiatal kutatóval és PhD hallgatóval megismerkednem, akiktől érdekes információkat hallottam a saját kutatásukról. Egy részükkel a konferencia után is váltottunk leveleket.

Régóta érdekel egyes biológiai kérdések, különösen az ember – vadvilág konfliktus társadalomtudományi eszközökkel történő vizsgálata, mellyel az eurázsiai hód kapcsán foglalkozom is. A konferencián külön szekciók foglalkoztak az ilyen módszereket (interjúk, kérdőívek készítését) magában foglaló kutatásokkal. Ez megerősítette bennem azt az elhatározást, hogy a jövőben saját ötleteim integrálásával én is szeretnék belekezdni hasonló felmérésekbe, elsősorban Magyarországon.

Összességében nagyon pozitívan értékelem a Szlovéniában eltöltött időt. Számos tapasztalattal, jelentős szakmai tudással lettem gazdagabb. Továbbá annak ellenére, hogy a legtöbb időt a

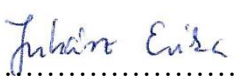
konferencia helyszínén töltöttem, néha alkalmam nyílt rövid sétát tenni egy olyan városban, amelyet régóta nagyon kedvelek.

Köszönöm az ELTE Tehetséggondozási Tanácsának, hogy finanszírozta a konferencia regisztrációs díját. (A konferencia idején az önfenntartás költségeit a Campus Mundi program finanszírozta.)

A konferenciáról írt, színes fotókkal illusztrált beszámolóm itt érhető el:

<http://www.gyulavaros.hu/erdelyi-barangolasok/erdelyi-medvek-es-egy-szloveniai-konferencia>

Budapest, 2019. január 17.

Juhász Erika Mária

A poszter összefoglalója:

¹Erika Juhász – ²Szilárd Sugár – ²Attila Kecskés

Dietary habits of brown bear (*Ursus arctos*) in the hyperphagic season: long-term food composition analysis in the Eastern Carpathians, Romania

¹*Eötvös Loránd University, Department of Plant Systematics, Ecology and Theoretical Biology, Budapest, Hungary*

²*Milvus Group - Bird and Nature Protection Association, Târgu Mureș, Romania*

High quantities of crops and fruits can attract brown bears to woody-agricultural landscape mosaics in the late summer and fall. Studying the seasonal food composition of bears, the available supply and different habitat factors can help us to understand how and why local conflicts may arise between humans and bears. Here, we present a long-term dataset on the feeding habits of brown bears during the hyperphagic season (October-November 2005-2017) from a hilly area close to the Călimani and Ghurgiu Mountains.

We sampled bear scats 11 times near Bistra Mureșului and near Lunca Mureșului, and 7 times near Brâncovenești along fixed transects. In August 2016 and 2017 we surveyed the woody vegetation in these three areas using random transects (n=84 in total). Prior to 2017, we determined the components of the scats macroscopically at the site, and collected undeterminable parts for future analysis. In 2017, a more detailed analysis was carried out: after macroscopical analysis we also collected representative samples from the scats to be analyzed in a laboratory. This enabled us to test the effectiveness of previously applied field methods.

Based on frequency of occurrence data, the most important components of the scats were oak and beech hard mast (ca. 50%), wild pear (ca. 40%), herbaceous fibers (ca. 20%) in Bistra Mureșului (number of scats = 715); wild pear (ca. 65%), plum (ca. 25%), apple (ca. 15%) in Lunca Mureșului (n =

370) and wild pear (ca. 45%), oak hard mast (ca. 25%), plum (ca. 20%) in Brâncovenesti (n = 165). Identification of dominant components in the field was in good accordance with results obtained from laboratory analysis: other plant species were rarely found and only in small amounts. We argue that in the case of wide spatial or temporal scale projects on-site macroscopic analyses can provide reliable information about feeding habits. Despite known limitations of the method it can efficiently inform conservation management.